

— Slušajte, ovo nema smisla, moram mu dati nešto za smirenje! — ja sam doktor, ja moram nešto učiniti, mislio je doktor po profesionalnom odnosu među stvarima.

— Pustite ga čovče! Ne može se sve injekcijama liječiti. Pustite ga! Ne može ovo još dugo trajati. Recite, što je bilo dalje? — pogledom umiri doktora.

— Raspackan vukao se kroz polje sve do uzvisine, lanca. I, napokon, naišao je na brlog, mirisom krvi dražeći mačku. Omamljena zimskim snom zagrizla je u njega držeći ga čvrsto sve do proljeća. Danima, gledao je kroz otvor pećine dok snijeg, napadajući se preko, ne zavije sve u mrak. Za tih nekoliko mjeseci mnogo je toga došlo u topli brlog, i u njega, položiti jaja. Tješio se mislju da će biti izvor života. Jednog lijepog dana, osjetio je, unatoč smradi kojom je pećina bila začepljena, dašak, lahor, vjetrici, proljeće. Rastući kao igle ubadale ga travke, nježnije visibabe. Probudena, a na to je čekao, ili, za to je živio svo ovo vrijeme, zjevne mečka...

— U pičku materinu! — bile su posljednje riječi referenta naglo pokupivši prtljag pozdravivši novom pičkom materinom, ode!

— I? Što se dogodilo kad je mečka zjevnu-la? Vidite da se oporavlja. Sad već odgovara na pitanja — gleda doktora.

pruži svoj jezik i ne budi ljubomoran

miroslav mićanović

MIROSLAV MIĆANOVIĆ, zagrebački profesor književnosti (1960) svoju književnu afirmaciju zahvaljuje pjesmama (Grad dobrih ljudi, Zagreb 1984). Svojevrsna »narativnost« njegovih pjesničkih modela nije, međutim, i ishodište priča kojima se povremeno javlja. Svoju »bolju polovicu« Mićanovićeve autorske osobe one bi da ostvare još izrazitijim otklonom od formalnih atributa tradicije, ali kad ih u njoj jasno prepoznajemo, time ih prije preporučujemo, nego li vas od njih odvrćamo. (Vl. B.)

Eto vidiš kako je teško, moja predragi anđele, da se ljudi razumiju, i kako je misao nepriopćiva čak između bića koja se ljube.

Charles Baudelaire:
Spleen Pariza

Charles Baudelaire se uplaši da će isplaziti svoj mali nespretni jezik, ili još gore, već je vidio kako ga pruža po dužini prava poda gdje se pretvara u vlažan, crven i topao tepih, koji će teškom mukom smotati od kraja prema početku, do zubi sa svim skupljenim ljudima, njihovim stvarima i smrdljivim nogama.

— Pruži jezik pruži svoj jezik, i ne budi ljubomoran, danas sam našla prijatelja, ja govorim jezikom nebeskim, pruži — uporno se svjedočila stara žena u tramvaju. Smučen izleti na prvog postaji i zaljepi se na grafit — spasit će vas ljubav. Mučen ustima oko sebe, riječima, sve ih je htio pohvatiti i zapisati, uputi se u stan. Što je veća stidljivost bila u glavi, crvenilo na tijelu i licu, toliko je više htio biti slobodan. Nije znao koliko može podnijeti.

Zmirkav i znojav uspane se do svoje podstarske sobe. Probije se s mukom do postelje i obučen legne. Pročita. Prijatelj s medicine obećava da će mu iz fakultetske knjižnice ukrasti rječnik lingvističkih naziva. Taj je, inače, živio sa ženom koja je iz nedokučivih razloga svakog vikenda putovala kući, mačak, rekla bi, moram ići, pusa, cmok, cmok. Ovaj bi onda pio po pajzlovima i preko večernjih oglasa prodavao knjige. Baudelaire uhvati panika dok ga je tražio po medicini. Ukrućeni studenti osipali bi se kao štakori i skretali u skupinama na svoje ulaze. Kako pronaći dvoranu sedam. Gledao je zaljepiti se za kakvo prostodušno, u tvrdim cipelama, lice.

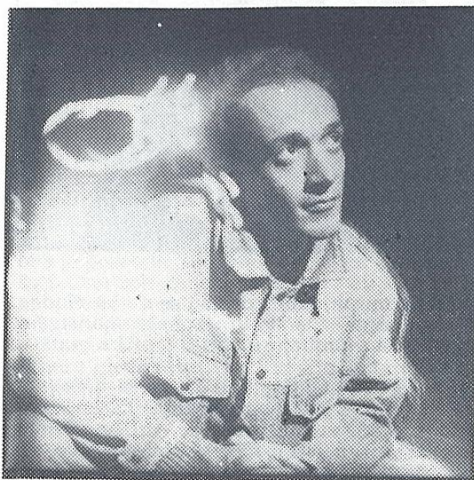
— Išuću puta zamišljenim pokretom odgurnuo se od nje nogom koju je još imao, i sretan, vičući kako je sretan, otkotrlja se kame-njarom do ruba, pa preko, u provaliju. Blazee-eeeen. Ništa ga nije dodirivalo, čak je na ženu pomislio. Kako bi ugodno bilo to u zraku, sve dok se, proboden poput jarbola visokom crnogoricom, ne zaustavi na njoj prvog grani. Gotovo je, pomisli, odavde se više neće pomaknuti. Ali. Ali!? Drvosjeća, motornom pilom ruši drvo uz porodično čuuuuaaaaaaaa... .

Konjima vukli ga po šumi, ali konji nisu mogli. Da mogu vikali su i bičem ih u strah tje-rali ne bi li što više balege pod deblo spustili jer tada bi, po gnječavom, ponovo krenuli. Do rijeke, pa u. Gušio se nošen maticom grickan malim ribljim ustima, prljavom vodom ionako već zagnojen. Odahnuo je u pilani veseleći se blanjalici, jer konačno... Kad?! Čovjek, prije ludak, zaustavi stroj, pokazujući na deblo gdje je bio zaljepljen:

— Od ovog ću debela načiniti prijestolje! — pinokio.

U baroknom su ga stilu izrezbarili, lakirali, sve dobro zaoblili. Nitko ga nije razumio. Da stolica govori, pa bila ona i kraljevska, nisu vjerovali. Samo je luda neka, prezimеноm dvorska, njegov život na komadić papira zapisala. I, jednog dana, ako je vjerovati onome što je luda zapisala, na njegovu molbu, ona ga i zapalila. Kroz pucketanje vatre, piše, čulo se još sam — jebote, konačno...

— Stari, tu sam. Prvo popuštiti pa idemo dalje — odvuče ga u WC, gdje mu na brzinu smota i povukoše. Stidio se priznati da mu ne leži i da mu je poslije uvijek loše. Spodadne ga muka, privuče pepeljaru koja mu sleti na nos.

I tako je u nesvjesti započela velika ljubav Charlesa Baudelaira. Nad njim je visila glava lijepe žene. Plavih očiju. Andeo sa jednoga zapanjlog prozora. Dodavala mu je čašu vode i brisala čelo. On maksimalno nagne razdrjenu košulju na kokušja prsa. Sad je sve u redu. Moraš redovito jesti. Tako je saznao što je s njim i počeo je svaki dan kupovati mlijeko i pomalo trčati. Ali druga mu je temperatura obuzela tijelo, ta je bolest počela napredovati i ništa ga nije moglo spasiti. Žena koja dodaje čašu vode i onesvješćenom miluje sljepočnice nije mu

napuštala glavu. Tjerao ju je — stara žena prelazi ulicu, kontejneri su puni ljudskih glava, prosjak postaje tvoj ubojica — ništa mu nije pomoglo.

Ubaci novu kovanicu i nazove prijatelja. Odu-luči doći do anđela, raspitujući se o knjigama. Ovaj ga, vikendom ponovo slobodan, mačak, ja moram počiti, pozove na Salatu, gdje ima vježbu, obrada preparata, pa će vidjeti i za knjige. Baudelaire potpuno spreman ode u WC i popuši. Blaga ih radost ponese iz šume vode i amonijaka. Mirni, leševi s karticama na nožnim palčevima ležali su složeni. Te kože i kosti imale su detinjstvo, htio je reći. Na glavna vrata sa skalpelom u ruci stupio je u bijelom mantilu njegov andeo i sigurnom rukom otvorio ljudsku utrobu. I tako je u smradi čovjeka započela ljubav i borba Charlesa Baudelaira.

Njegova je draga pažljivo oprala ruke, zagrizla sendvič pa su krenuli u garsonjeru i počeli živjeti zajedno.

— Možeš li biti pet vojnika — pitala je u šumi. On brzo pristane, izvadi ga i stavi s leđa. Kao treći, udari je po licu.

Dok je postajao peti mladi vojnik, trava i paprat već su okružili postelju i oni je odluču, tako nakrivljuju i toplu, spaliti. Garavi i rume-ni odlazili su njezinima na nedjeljni ručak, koji nisu bili zadovoljni takvim izborom, gledali su ga kao još jednoga mrtvacu, koji se za razliku od tolikih drugih kreće, jede i priča. Njezina majka, odavna ohladena i zgrožena nad svim, njezin otac mračan i nedorastao kćerkinu tijelu, gledali su ih preko stola s kojeg se pušio nedjeljni objed.

— Možeš li biti moj otac — upitala je za ručkom i vukući ga za kosu odvela u krevet. Mōrao ju je jednako obožavati i jednako mrziti. Uvuče se lagano u nju i ispuni joj usta šakom. Tako je bilo da je on nastavio pisati pjesme, ona secirati mrtve. A takvih protivnika nikad dosta. Nikad dovoljno smrada na lopati riječi, nikad jasna otkrića tajne komore i pretkomo-re, nikad dovoljno istine u tjelesima pjesama, kakvu je svakog dana otkrivala režući mrtvace i namičući ih na križ stola njegova žena.

— Sanjala sam te na mostu s prijateljima. Samo se smiješ. Jedna je žena s malom životinjom u rukama skočila u vodu i ponovo se vratila. Da li je to bilo dovoljno za ljubav? Ti znaš da nikada ne bih tako dokazivala, samđ sam gledala. Možeš li se tako smijati zatvorenih očiju — pitala je u krevetu dok je ispod tekla crna voda. Charles Baudelaire brzo zatvori oči, smijući se na mostu iznad crne vode. Groz-ničavo je stenjavao kad sat ne bi otkucavao u dogovoreno vrijeme i ne bi otkucavao u dogovoreno vrijeme i ne bi lupila ulazna vrata. Što će biti poželji da budem mrtvac? U krevetu je pažljivo njušio njezino tijelo. Sve je bilo pomno isprano, odstranjeno pa više nije znao što bi. Mogu li ti se primaćti, pitao je za sebe skromni Charles Baudelaire, ali tijelo je bilo mirno, ni voćka ni san ni voda. Mirno je spavalo tijelo njegove žene. I onda se on počeo plašiti da borba ne prestane. Znao je već da na kamenu nesavršenosti počiva njegova ljubav. Prvi put kad se ona preda i otkrije tajnu, zamijeni ga za sve njene mrtvace, postat će samo ispumpano tijelo koje ujutro ustaje, navlači odijelo, odlazi u svijet živih, obavija poslove i više ne čuje i ne prepoznaje ništa.

— Koliko mrtvih u mom životu. Meni je čudno da živih uopće ima. Možeš li biti živ? — uhvatila je ustima njegov ud i snažni Charles Baudelaire obuhvati rukama njezinu glavu i potpuno se preda govoreći ja sam živ, ja sam živ. Noću je ustajao i iznenadivao je. Ona bi se divila njegovim mrtvacima. Kao da je bila zadovoljna. Kao da je on bio jači. Kao da je bilo dovoljno razloga za kretanje po gradu, sjedenje na suncu, kao da je sve postojalo po njihovoj mjeri. Dolazio je kao kola hitne pomoći, zvonio i lupao na vrata, upadao u sobu i palio svjetlo, slušao što još nisi rekla, što još nisi rekla.

I kad bi se umorila od noćnoga rada i zadovoljna zaspala, Charles Baudelaire bi nastavio pisati. Zagledati njenu kosu, lice i usne. Nježno se nagnuti između njezinih nogu.

Nije smio zaspati i prestati. Plašio se da se njegova ljubav ne probudi, prođe pokraj njega zaspaloga i ode do daleko ljepšega i zanosnija mrtvacu.